

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 13. marts 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 486 (alm. del) efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 486:

Vil ministeren oplyse, hvor mange gange årligt kommunerne har brugt forældreplæg for at forhindre genopdragelsesrejser siden indførelsen af forældreplæg og frem til i dag? Hvad er erfaringerne med forældreplæg til at forhindre genopdragelsesrejser, og vurderes det at være et effektivt redskab?

Svar:

Som det fremgår af regeringens ghettoudspil " Æt Danmark uden parallelsamfund – ingen ghettoer i 2030" ønsker regeringen at forenkle anvendelsen af forældreplægget, så plægget kan anvendes mere konsekvent.

Det er min klare vurdering, at økonomiske sanktioner overfor forældre, der ikke lever op til deres forældreforpligtelser, sender et klart signal til forældrene om, at det forventes af dem, at de sikrer deres børns deltagelse i det danske samfund.

Sender man som forældre sit barn på et længerevarende udlandsophold, modvirker man i sagens natur barnets integration i det danske samfund. Jeg ønsker at bekæmpe genopdragelsesrejser med alle tænkelige midler, da disse udenlandsophold skader både det enkelte barn og integrationen i Danmark. På den baggrund foreslår regeringen også, at der gennemføres en kriminalisering af genopdragelsesrejser, som udsætter et barns sundhed og udvikling for alvorlig fare.

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet modtaget bidrag fra Ankestyrelsen. Ankestyrelsen oplyser følgende, som jeg kan henholde mig til:

"Udlændinge- og Integrationsministeriet har bedt Ankestyrelsen bidrage til besvarelse af UUI alm. del spørgsmål 486, baseret på Ankestyrelsens undersøgelse

4. april 2018

Analysekontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 4804
Akt-id 393779

om længerevarende udlandsophold blandt børn og unge med ikke-vestlig baggrund, som blev offentliggjort i februar 2018.

Undersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt 95 kommuner; en gennemgang af 15 sager om længerevarende udlandsophold fra tre kommuner og interview med sagsbehandlere, faglige ledere, faglige konsulenter og skoleledere i fire kommuner.

Ankestyrelsen kan bidrage til besvarelse af spørgsmålet for så vidt angår erfaringer med forældrepålæg som redskab til at forhindre eller afbryde længerevarende udlandsophold. Ankestyrelsen kan desuden bidrage til besvarelse af, om kommunerne vurderer, at forældrepålæg er et effektivt redskab i forhold til at forhindre eller afbryde længerevarende udlandsophold.

Ankestyrelsen kan ikke bidrage til besvarelse af, i hvilket omfang kommunerne har brugt forældrepålæg til at forhindre genopdragelsesrejser.

Med det udgangspunkt kan Ankestyrelsen oplyse følgende:

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt kommunerne, om de har meddelt et forældrepålæg i relation til eller ved mistanke om, at et barn eller en ung er/har været på et længerevarende udlandsophold. Det kan både være før og under et ophold.

Blandt de 34 kommuner, der har svaret, at de har kendskab til længerevarende udlandsophold siden 1. august 2015, oplyser en enkelt kommune, at de har meddelt et forældrepålæg. Kommunen kan dog ikke oplyse et skøn over, hvor mange gange det er sket.

Hovedparten, 28 af de 34 kommuner, svarer, at de ikke har meddelt et forældrepålæg. Det fremgår dog af interviewet med medarbejdere fra socialforvaltningen i Aarhus Kommune, at der her er sagsbehandlere, der har brugt forældrepålæg i relation til længerevarende udlandsophold, som ikke er blevet registreret og derfor ikke er talt med i kommunens besvarelse af spørgeskemaet.

Fem af de 34 kommuner svarer, at de ikke ved, om de har meddelt et forældrepålæg. Kommunerne uddyber ikke, hvad det manglende kendskab kan skyldes.

De kommuner, der oplyser, at de ikke har meddelt et forældrepålæg i relation til eller ved mistanke om et længerevarende udlandsophold, har vi spurgt, hvad årsagen hertil er.

Af de 28 kommuner, der ikke har meddelt forældrepålæg, svarer 15 kommuner, at det skyldes, at der ikke har været anledning til eller grundlag for at rejse sager.

Fire af de 28 kommuner svarer, at det skyldes, at sager, der er blevet rejst, ikke blev gennemført pga. usikkerhed om, hvorvidt sagen var omfattet af lovgivningen.

Syv af de 28 kommuner oplyser, at det skyldes andre forhold. Kommunerne uddyber, at det for eksempel skyldes, at forældrene også er udrejst. Det kan også skyldes, at der allerede var stoppet for børne- ungeydelsen.

Der er blandt de interviewede sagsbehandlere og faglige ledere blandede erfaringer med effekten af forældrepålæg – både generelt og i sager om længerevarende udlandsophold. Derudover giver flere sagsbehandlere udtryk for usikkerhed i forhold til, hvordan og hvornår et forældrepålæg kan anvendes. Generelt er sagsbehandlerne derfor tøvende i forhold til at tage forældrepålæg i brug.

Flere sagsbehandlere peger på, at det er en overvejelse af, om det opleves som en trussel, der kan skade samarbejdet med forældrene, hver gang de overvejer at give et forældrepålæg. Sagsbehandlerne oplever, at forældrene føler, at kommunen 'slår dem oven i hovedet', hvis de stiller meget kontante krav, og at dette kan påvirke samarbejdet negativt. Nogle stiller desuden spørgsmålstejn ved, om forældrepålæg har den ønskede effekt – at få forældrene til at samarbejde.

En sagsbehandler mener dog, at det kan være et relevant tiltag i nogle tilfælde. Det handler ifølge ham om at trække en streg i sandet. Det kan nogle gange være nødvendigt for at hjælpe forældrene til at understøtte deres barns trivsel. I forlængelse af den opfattelse kan det, ifølge en faglig konsulent fra Københavns Kommune, være en måde at vise forældrene, at det ikke er til diskussion, om deres barn skal gå i skole, fordi deres faglige niveau og uddannelsesmuligheder risikerer at tage skade.

En del af sagsbehandlerne oplever, at et forældrepålæg kan være et virkningsfuldt redskab over for nogle familier, og at det kan have en præventiv effekt, så pålægget ikke ender med at blive effektueret. En faglig konsulent fra Københavns Kommune har en oplevelse af, at der særligt er to aspekter af forældrepåleggene, der fungerer. Dels, at der er tale om meget konkrete aftaler, hvor det er klart for forældrene, hvad der forventes af dem. Dels, og i forlængelse heraf, at kommunikationen i forældrepåleggene er noget mere klar end i for eksempel handleplaner."

Desuden har jeg til brug for besvarelsen af spørgsmålet modtaget nedenstående bidrag fra Børne- og Socialministeriet, som jeg kan henholde mig til:

"Børne- og Socialministeriet har ikke en samlet opgørelse af, hvor mange gange årligt kommunerne har brugt forældrepålæg for at forhindre genopdragelsesrejser siden indførelsen af forældrepålæg og frem til i dag. Ligeledes har ministeriet ikke konkret viden om kommunernes erfaringer med

forældre pålæg til at forhindre genopdagelsesrejser, men henholder sig i den forbindelse til Ankestyrelsens rapport, jf. ovenfor.

Meddelelse om forældre pålæg efter servicelovens § 57 a kan opgøres på baggrund af kommunernes indberetninger til Danmarks Statistik. Kommunerne har indberettet forældre pålæg på personniveau siden 2014. I 2016, der er det seneste år, der findes data for, blev der registreret 44 pålæg på landsplan til forældre til børn og unge. Danmarks Statistik bemærker imidlertid, at antallet af forældre pålæg er underestimeret, da forældre pålæggets karakter gør, at alle sagsbehandlere ikke er opmærksomme på, at de skal indberette pålægget som en social indsats til Danmarks Statistik på lige fod med andre forebyggende foranstaltninger.”

Inger Støjberg

/

Henrik Kyvsgaard